

Vergaderjaar 1996–1997

25 000 XII

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1997

Nr. 11

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 22 november 1996

Doel

Vorig jaar heb ik u bij de behandeling van de begroting van mijn ministerie over het jaar 1996 toegezegd u te informeren over de **resultaten van de proef met een spitsstrook op de A28 tussen Zeist en Utrecht**. In deze brief wil ik u ook informeren over het vervolg op die proef.

Spitsstrook A28 een succes

Zoals bekend is er op de A28 van januari tot juli 1996 een proef met een spitsstrook gehouden. Een eerste expert evaluatie gaf in mei een gunstig beeld van de effecten, met name op het gebied van de doorstroming. Mede op basis hiervan is op verzoek van ondermeer de provincie Utrecht en in overleg met ANWB, KLPD en de Gemeente Zeist besloten de spitsstrook tot de zomervakantie open te houden.

Onlangs is de definitieve evaluatie van de proef A28 afgerond. Het oordeel is dat de proef aan zijn doelstellingen beantwoordt: de doorstroming is sterk verbeterd. Ten aanzien van de verkeersveiligheid kan nog niet met voldoende zekerheid vastgesteld worden dat er sprake is van een «minimaal gelijk, zo mogelijk positief rendement». Door de verbeterde doorstroming is het risico op kop-staart-ongevallen afgenomen. Het potentiële risico bij incidenten zal met behulp van langduriger evaluatie moeten worden vastgesteld. Op basis hiervan heb ik besloten het project Spitsstrook A28 voort te zetten en het veiligheids-instrumentarium nader te verfijnen. Gelijktijdig heb ik de procedure gestart die zo snel mogelijk tot een definitieve oplossing moet leiden van het knelpunt op de A28, door opname in de verkenningen-tabel van het MIT.

Voorts zal op drie andere -nog nader te bepalen- lokaties het instrument spitsstrook worden ingezet. Hiertoe zijn de volgende, in overleg met ANWB en KLPD vastgestelde, criteria van toepassing.

Criteria voor spitsstroken

De ROA-richtlijn die bepaalt dat een vluchtstrook behoort tot de standaard toerusting van een autosnelweg wordt gehandhaafd. In afwijking daarvan kan in die gevallen dat congestievorming een urgent probleem oplevert, in de plaats van een vluchtstrook, het instrument spitsstrook worden toegepast:

– *TIJDELIJK (voor bepaalde tijd):*

* vooruitlopend op realisatie van een wegverbreding waarvoor reeds een formeel besluit is genomen, danwel

* vooruitlopend op een nader te bepalen structurele verkeerskundige oplossing van een lokaal verkeersprobleem (door middel van bijv. verbetering OV of verbetering wegenstructuur), waartoe een bestuurlijk commitment is gegeven.

– *DEFINITIEF (voor onbepaalde tijd):*

* in situaties waar fysiek of ruimtelijk redelijkerwijze geen mogelijkheden bestaan tot verbreding, conform de vigerende ROA-bepaling inzake de aanwezigheid van vluchtstroken.

De uitgangspunten zijn:

* Uiterst selectieve toepassing: als plaatselijke maatregel (niet over lange trajecten) en als dynamische maatregel (alleen op tijdstippen wanneer file optreedt);

* Een minimaal gelijkblijvend, zo mogelijk positief, rendement voor de veiligheid van weggebruikers en hulpverleners;

* Geen nieuwe congestie ter plaatse van de maatregel of stroomafwaarts;

* Begrijpelijk voor weggebruikers (self-explaining-road);

* De functie van de vluchtstrook, zoals ruimte voor koerscorrectie, beheer en onderhoud en pechgevallen, wordt gewaarborgd door middel van een specifiek instrumentarium (bewaking, rijstrooksignalering, incident management).

* Het instrument spitsstrook zal volgens normen ten aanzien van het benodigde hoogwaardige incident management worden toegepast. Hiertoe zal een draaiboek worden opgesteld.

Lokaties die aan de criteria voldoen

Door mijn ministerie is een aantal haalbaarheidsstudies verricht naar lokaties met een urgent congestieprobleem, waar het instrument spitsstrook effectief ingezet zou kunnen worden. Een aantal lokaties bleek na studie niet aan de criteria te voldoen. De lokaties op de A1 tussen Deventer en Twello, en op de A50 tussen Ewijk en Valburg voldoen wel aan de criteria. Er is nog een aantal lokaties, waaronder de A27 tussen Houten en Lunetten, in studie. Realisatie van de eerste nieuwe spitsstroken zal naar verwachting in 1997 geschieden.

Evaluatie gedurende één jaar

Elke spitsstrook zal gedurende een periode van één jaar worden geëvalueerd. Na afloop van de evaluaties zal in overleg met KLPD en ANWB bezien worden of de criteria en richtlijnen nadere aanpassing behoeven.

In de hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben teken ik,

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
A. Jorritsma-Lebbink